

„Vienybe Lietuvniku“
Išėina kas trčiadien
Brooklyn, N. Y.
Prenumerata metams;
Suvienytose Valstijose ir
Kanadoje \$200.
Euron ir kitur \$2.50
Prenumerata mokama iš vir-
šaus. Prenumeratos metas
skaitosi nuo laiko užsirašymo,
ne nuo Naujo Meto.
Apgarsinimų prekių klaus-
kite laišku.
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS,
120-124 Grand st.
Brooklyn, N. Y.

VIE NY BE'

L I E T U V N I K U

Visuomenes, literaturos ir politikos savaitinis laikraštis.

Brooklyn, N. Y., 14 d Balandžio (April) 1909. m.

ENTERED AT THE BROOKLYN, N. Y., POST-OFFICE AS SECOND-CLASS MAIL MATTER

Metai XXIV

Nr. 15.

Apie lietuvių vaiku mokyklas.

Nepamenu kuriame num. „Tėvynė“ išsitarė, kad suau-
gusiems žmonėms kurimas
mokyklos esąs statymas namų
be langų; reikią pirmiaus pa-
statyti mokyklas vaikams. Ka-
dangi mokyklų klausimas
mums, lietuviams amerikie-
čiams yra labai svarbiu klau-
simu, todėl mės turime steng-
ties kuoplačiausia jį apsvar-
styti, ir todėl šis pora mano
zodžiu gal bus ne prošalj.

Svarbū žingsnių kiekvienos
tautos atgijime ir žengime pir-
myn turi geras vaikų išaukli-
jimas. Išauklieti geriau vai-
kus tegali mokykla. Nuo
mokyklos priguli mūsų viltis.
Todėl i ją mės turime žiurėti,
kaip i svarbū įranki tautos
pirmynieigoj. Kokia moky-
kla, tokis ir tautos apšvieti-
mas, taipgi ir pasikelimas
augštyn. Jigu mokykla ne-
atsako savo tikslui, jei jo ne
pasiekia, tai ir ta tauta stovi
ant žemo apšvietimo laipsnio.
Todėl ir mės ar kalbėdami
apie mokyklas, ar jau steig-
dami jas, turime veizėti, kad
ji plynai atsiektų savo tikslą,
t. y. augintų dorus ir naudin-
gus visuomenei žmones.

Kad tą padaryti reikia žmo-
nių mokytojų, kurie galėtų
prisitaikinti prie vaikų, kad
jie supastū kudikio psycholo-
giją, kad jie žnoutų gerai pe-
dagogiką. O kiek mės tokiai
vyrų turime?

Pas mus mokyklose (para-
pijine) tankiausiai buvę mo-
kytojais vargonininkai, kurie
nežino nei pedagogikos, neig-
gali prisitaikyti prie vaikų
psychologijos.

Ką gali tokia mokykla
mums zadeti? — Nieko. Ji
tik demoralizuoją vaikus, iš
aukliėja slpnus, bailius žmo-
nes.

Iš to vien atžvilgio mės ne-
galime išteigtis vaikams moky-
klų, nes nesiranda užtektinai
mokytojų, nežiurint, kad dar
negal me ir delei gryna tek-
niškų kliučių, betent mūsų
beturtės. Tokiu būdu mės
ir esame priversti leisti vaikus
i vietines angliskas mokslai
nes, nes tenai yra geri moky-
tojai, kurie daug geriau išau-
kli mūsų vaikus, negu vargo-
nininkai.

Mokyklos darba turi dapi-
dyti naminis gyvenimas. Bet
ar gali išauklieti namie tėva-
savo vaikus, ar gali duo-

ti jiems gerus pavyz-
džius? Mokykla mokina do-
ros, bet ar randa tąją dorą vai-
kai namie, kur girdėtės vien
keiksmai? Mokykla mokina
vaikus susilaikyti nuo gérimu,
bet ką vaikai mato namie? —
tik bačkutes alaus. Tokiomis
aplynkybėmis esant nieko ne-
gali padaryti, kad ir geriausia
mokykla, kurios „Tėvynė“, ar
kas-nors norėtu.

Mės turime pirmiau apšvies-
ti suaugusius, kuriems daug
lengviau yra savo mokykla
išsitaityti. Juos gali mokin-
ti ne tik mokytojai, bet ir šiaip
žmonės, kurie suprantą išgul-
domąjį dalyką. Jie geriau
išsitemija į viską. Mokykla
gali juos lengviau padaryti
doresniais, išmokinti juos ge-
riau auklėti vaikus. Tuomet
ko mokykla nedabagė auklėt,
tai pabaigs gerai tėvai namie.

Išauklikime paaugusią kar-
tą, tuomet galėsime išauklieti
geriau ir vaikus ir pastatyti
savo mokyklas, nes žmonės su-
prate naują mokslo leis su no-
ru mokinčių savo vaikus ir
patys namie mokinis.

Pirma išauklikime suaugu-
sius.

K. J. Virsnis.

A. A.

Dras Pranas Sagadinas.

Lietuviškuose Amerikos ir
Lietuvos laikraščiuose šių me-
tų pradžioje buvo pranešta,
kad Berne, Šveicarijoje pa-
baigė veterinariškos med cinos
skyrių jaunas lietuvių p. Sag-
adas ir kad, gavęs daktaro
la psn, atvažiavo Amerikon.
Dabar-gi laikau už privalu-
mą pranešti visuomenei, kad
tas jaunas mūsų inteligentas,
priverstas pasišalinti iš Lietu-
vos dar revoliucijos mete, per-
siskyrė su šiuo pasauliu ir ta-
jo mirtis yra viena iš daugelių
liustracijų prie to, kad kaip
Rusijos carato tyranija, taip
lygiai ir mūsų-pačių nepasiru-
piamis mokleiviais išvaro iš
sveto daugybę jaunų žmonių,
kuriuose jų viengencią ir
draugų viltasi turėti nenuo-
suis ir gerus darbininkus švie-
timo dirvoje.

Daktoras Pranas Sagadinas
atvyko iš Šveicarijos Ameri-
kon 15 sausio ir su-tojo pas-
mane Brooklyn. Iš čia susira-
šėjo su keliais veterinariš-
kais institutais, pasitikėdamas
gauti prie jų darbą, kaipve-

terinariškosios medicinos daktarais; tečiaus nei iš vieno ne
susilaukė prielankaus sau at-
sakymo. 25 ar 26 sausio išva-
žiavo į Scrantoną, pas daktarą
Joną Sliupą, su kuriuo susira-
šejo dar budamas Šveicari-
joje. D-rui Sliupui pasidėka
vojant tuo gavo vietą banko-
je „Lackawanna Trust and
Safe Deposit Co.“, kurioje
dirbo apie pusantro ménės,
kaip rinkėjas depozitorij lie-
tuvių ir slavų tarpe.

Kaip atvažiavo į Scrantoną,
tuoj man parašė, kad pas daktarą Sliupą rado tikrai priete-
lišką užuojaudą ir tapo širdin-
gai priimtas; čia išpat pradžiu
pradėjo rengties prie egzame-
nu, kuriuos manė laikyti bir-
želio ménesyje; prie to sakėsi,
kad d-ro Sliupo daroma jam
teik, kiek galima padaryti ir
prižadama padėti jam tuo prie-
egzamenų iškurti savą daktari-
šką ofisą. Iš kitų jo į mane ra-
šytų laiškų aišku, kad jis
Scrantonė jautėsi gerai ir kad
netruko jam nei energijos, nei
vilties. Vienok kaž-kas jis
graužė; dvasia, matomai, ne
buvo sveika; jis žudė perseki-
jimo baimė.

Iš viso to, ką augšiau pa-
sakiau, matosi, kad nabaštikas
apsirgo liga, vadinama perse-
kiojimo baimė (mania perse-
cutionis). Kuomet Sagadinas
grįžo iš miesto ligonbučio,
d-rui Sliupui negalejė nei ant
minties užeti, kad jis serga,
nėsa jam gyvenant pas daktar-
ą kelias savaites pirmiaus, ne-
buvo užtemyta nieko tokio,
kas galėtų duoti proga ko-
kiems-nors spejimams ar da-
leidimams kas link jo smege-
nių nesveikatos, jei bent tik
iekad matyta, jog jo ner-
vai buvo labai pairę.

Neabejotina, kad jis, Ame-
rikon atvykės, negalejė apsi-
brasti su čionykštėmis gyve-
nimo salygomis; prie to turėjo
buti tame kokios nors kitos
priežastis, giliai į dvasioje
ieidusios šaknis. O tos prie-
zastis — tai skurdžiai univer-
sitate gyvenimo nuvargintas
kunas; žinoma-gi yra, kad
veka dvasia tik sveikame
kune tegali buti. Mės daug
turime jaunuomenės, einančios
mokslius, ir gerai žinome, kad
didžiuma jos gyvena kuosun
kiausiose salygose — vienok
ar mės pasirūpiname jos skau-
džiu likimu? Teisybė, randasi
pavienės ypatos, remiančios
mokslius, bet jos negali ir
neįstengia paremti visus, kurie
to reikalauja; o tą galėtų pi-
gai atlkti mūsų visuomenę,
duosliai daugeliui kitokių tau-
tos reikalų, bet šykštū šventi
muji jaunosios mūsų kartos. Ir
dabar taip liudnai užbaigęs
savo gyvastį mūsų viengentis
Pr. Sagadinas buvo vienas iš
to burio jaunų Lietuvos vaikų,
kurie badmiriaudami, semia
moksli idant su laiku dirbtu
savų tarpe. Jis pabaigė tuo
metu, kad išėjės mokslius, ative-
žė Amerikon nusilpnėjusį ku-
nai ir visai išardytą nervų siste-
mą ir atsiémė sau gyvastį, pro-

to netekęs. Daugybė tokų pa-
baigia savo gyvenimą dziova;
kiti vėl, nors gyvena ir dirba,
vienok sveikatos neturi ir ziu-
ri kapan. Ir tai vien dėlto,
kad mės greta kitų savo tautos
reikalų neiškeliamame taip aug-
tai, kaip tas reikia, klausimo
apie mokslius einančią jaunu
menę, kad mės neaprupiname
materijališkai visų moksle-
vių, kurie to reikalauja. Jei
mums rupi tautos gerovė ir jos
apsišvietimas, mės privalone
parupinti savo tautai ir moky-
tus žmones.

Apart paduotų žinių apie
nabaštiką Sagadiną niekė dau-
giau negaliu pranešti visuome-
nei, nėsa pats jis tepažina už
pernai. Gal mano pranešimą
dapildys žiniomis jo draugai,
arčiau jis pažinusieje.

Tebunie jam ramus poilsis
svetimos šalies žemele.

V. K. Račkauskas.

Atsisaukimas in lie- tuviszka visuomene.

Kokie dveji metai atgal,
Waterburyje, Conn., įsiku-
rė ir gyvuoja „Sviesos“ drau-
gija, kurios tikslas — platinti
apšvietimą tarpe brolių —
viengenčiu. Pasidėkavojant
vietinių ir tolimesnių žmonių
sanjausme ir paaukavimais,
draugija turi savo knygyną,
kuriame yra apie 1000 egzem-
pliorių išvairaus turinio kny-
gų. Taip-pat pareina ir visi
laikraščiai, kaip Amerikos,
taip ir Lietuvos.

Kaip laikraščiai, taip ir
knygos yra dalinami pasiskai-
tyti už dykų ir neprigulintiem
iš šiai draugijai. Bet svarbjau-
siu tikslu mūsų draugijos yra
iškurti mokykla, kur kiekvie-
nas galėtų pasimokyti rašymo
ir skaitymo lietuviškai ir beje
išairių rankos išdirbimų. Vie-
nok dėlei silpno mūsų draugi-
jos pasilaikymo, iki šiam lai-
kui tas mūsų taip pageidauja
mas siekis da ne įkunytas. To
dėl, idant greičiausiai išvykin-
ti, mūsų draugija pasirijo su-
rengti rugsejo mēn. šių metų,
rankdarbių parodą, kuri tesis-
tis visą savaitę.

Visas pelnas bus skiriamas
nauda viršminėtos mokyklas.
Šuomi atsaukiamė į jus,
malonus viengenčiai, kviesda-
mi pasidarboti tam tikslui ir
buti dalininkais parodos, kuo-
mi sušelpsite mus ir pasirody-
site akysse svetimtaičių, kad ir
mūs dvasia ne apmirus ir kad
mės taip-pat galime ką-nors

nuveikti. Visokius rankų dar-
bus, kaip tai: geležies, medžio,
teplionės, išsiuvinį, mezginių
ir tt siūskite šiuo adresu:
W. L. „Sviesos“ draugija
883½ Bank st.
Waterbury, Conn.
Artesnių žinių kreipkitės
tuo-pačiu antrašu.
Vardan Waterburio Lietu-
vių Sviesos draugijos,
P. M. Brazauskas.

Juozas Kacergius.

Atsiliepia iš Lietuvos Ka-
cergius iš savo draugus prašy-
damas pašalpos. Jis tik-ką
nesenai išėjo iš kalėjimo ir ta-
po ištremtas iš Lietuvos. Per
paskutinius 12 metų jis išbu-
vo liuosas turbut nedaugiaus
kaip porą metų ir nėra dyvų,
kad jo šeimyna atsidurė labai
blogame medžiagiškame padė-
jime. Pirmu kart Kačergius
pateko iš kalėjimą 1897 metuose,
kaltinamas uz platinimą
lietuviškų raštų ir prigulėjimą
prie „Setyno“ draugystės.
Išsėdėjo dvejus metus kalėj-
ime ir trejus išbuvo Viatkos
gubernijoje. Iš kiek laiko vė-
liaus, kilus revoliucijai jis vėla
buvo suareštotas, pasodintas
iš kalėjimą ir išsiustas į Olo-
necką guberniją. 1905 metuose
manifestu buvo paliuosuo-
tas iš kalėjimo, bet paskui už
jus reakcijai burys dragunų
taip pasiūstas suimti Kačer-
gių. Sutiko jis ant kelio, su-
ėmė ir baisiai sumušė, galvą
sudaužė keliose vietose ir vos
pusgyvį nugabeno iš kalėjimą.
Buvo pasmerktas ant trejų
metų iš areštantų rotas. Jis
apelavojo į Varšuvą. Išsėdė-
jęs apie porą metų gavo žiną,
jog Varšuvos teismas rado jį
nekaltu. Dabar gi išbuvo
liuosas apie pusę metų ir ka-
da valžia užsipuolė ant „Svie-
sos“ draugystės, tarpe kitų su-
ėmė ir Kačergių.

Iš šio trumpo aprašy-
mo jau matyt, kad tai yra
veteranas — kovotojas už lai-
svę ir amžiną kankinys, ir
kadangi dabar randasi labai
sunkiamė padėjime, tai mū-
sų priedermė po kiek galint su-
šepti tą žmogų. Jis yra pil-
nai ant to užspelnęs.

Dr. F. Matulaitis.

P. S. Visuomenė, kuri no-
res tą kovotoją sušepti, gali
siušti aukas į „Vien. Liet.“ re-
dakciją.

Paukščių išmintis.
(Pagal D-rą J. Gengler).

Daugumas dabar mano, kad žmogus skiriasi nuo kitų gyvūnų dušė, o pas kitus jos nėr. Kas gi turi duše, tas turi ir išmintį, kuri, anot jų, be du šios negali apsieiti. Jeigu jie pamato kokį-nors kitų gyvūnų išmintingą darbą, tai sako: tai tik „instinktas“. Ir išeina, kad skirtumas tarp žmogaus ir kitų gyvunų slėjasi tik tame, kad žmogus turi „duše“, o kiti gyvunai tik „instinktą“. Bet kasgi tas instinktas? Tai kiekvieno gyvuno siekis atlikti tą, ką nuo jo gamta reikalauja. Ir ištikro daugelį atlieka taip žmogus, taip ir kiti gyvunai to, ko pati gamta reikalauja. Bet yra išairių gyvūnų darbai, kurių vienu žodžiu „instinktas“ negalima išaiškinti.

Paimkim mūsų paukščius. Kodėl senesnės kregždės mona geresnius lizdus padaryti? Tą išaiškinti galima tik tuom, kad senesnės kregždės, turi daugiau praktikos, geriau išmoko savo darbą. Tai jau ne „instinktas“, bet išmintis. Kad pas paukščius yra išmintis gali parodyti sekantieji atsitikimai.

Taip, sorokoputo (*Lanius excubitor*) pataitė, kada jos vaikas nenorejo pasislėpti nuo medžiojoto, nežiurint pavojus, prilékė prie savo vaiko ir nustumė jį nuo šakos.

Kartą Gengler pamatė mažą paukštuką juodgalvį čekanų veislęs. Patinas pamatės, kad jo vaikas nesupranta pavojaus, atlékė ant kokių žingsnių nuo jo, kad tuom laiku galėtų atlékti pataitė ir nuvesti vaimą. Kada patino šeimyna jau pasislėpe, tai ir jis pats nulėke. Panašius atsitikimus Gengleris priveda ir su varnomis (*Corvus corona*).

Paukščiai, ilgainiui, išlavina savo išmintį. Taip, tų šiaurinių šalių paukščiai, kur žmogus negyvena, atlékė ant žemės į šiltesnes vietas, visai nesibijo žmogaus ir greit lieka jo pagauti. Bet, ilgainiui, tie paukščiai pradeda suprasti, kad žmogus jų priešas ir jau jie pradeda pasisaugoti išairių spastu.

Ne pas. visus paukščius vienoda išmintis ir ne visi vieno dailės moka savo praktika pasinaudoti. Taip žvirbliai (*Passer domesticus*) labai atsargūs ir gana gerai pažista žmogaus tikslus. Tuo tarpu žyle, o ypač girių žyle (*Parus major*), su vis nepasimokina iš prityrimu. Taip, d-rui Gengler viena iš tų pačių žyle pasisekė keles dienas iš eilių pagauti tuosepat paliu slastuose.

Varnos (*Corvus corone, c. cornix ir c. frugilegus*) geriau pažista šautuvą. Kada vaikščioji su lazda, varnos sau raimai tupi; jeigu kas eina su šautuvu, tai jos nesiduoda ar tyn prieiti ir nulekia.

Jeigu paukštis pamato savo, jis apie tai tuo praneša kitiems paukščiams. Visi paukščiai pažista savo veislęs paukščių ryksma. Giriose, kur yra daug paukščių, vienos veislės paukščiai pažista kitų veislų paukščių balsus. Yra,

paimkim, paukščių, kurių medžiotojai labai neapkenčia, nes šie pamatė medžiotą tuojaus pradeda rėkti ir neužilgo sujudina savo réksmu visus giros paukščius. Tokiam atvėjuje medžiolė jau nebepasiekės, nes paukščiai ir žvėris bus atsargūs ir neprisileis arti.

Net išairių kraštų paukščiai ilgainiui susipranta. Taip, pasirodžius vanagui, europietiško špoko ryksmas pranešdavo apie pavojų australietiškai pagu.

Jeigu galima taip išsireikštati, tai paukščiai turi supratimą ir apie mediciną. Taip, Jekkel pasakoja, kaip pašau tas apuokas, samanoms užkišo savo žaizdą; Bachmanas pasakoja apie aržulnos, kuris apžiurėjęs savo sutinusią koją, visai nukando ją augščiau suzinimo ir tuomi apsaugojo nuo kraujo gangrenos; Gengleris matė, kaip žaliukė (*Chloris-Chlorio*), gerai apžiurėjusi savo nagutį visai jį nukando ir už kelių dienų išgijo, tokiu pat budu varna nukrito savo pašautą sparną. Tai vis, anot fanatikų, darbai neišmingingi paukščių. Mat, jeigu tie paukščiai butų išmintingi, tai nueitų pas veterinarą ir ta juos išgydytų.

Paukščiai moka ir apgavainet. Taip Ceylono varna (*Corvus splendens*) užmanė nuo šunės atimti kaulą. Ji pradėjo šokinėti prieš šunj, kad tas už mirštų apie savo kaulą. Niekoneišėjo. Tuomet ji nulėkė ir pašaukė kitą varną. Pašauktoji varna greitai puolėsi ant šunes; tas supykės norėjo pagriebti varną; tuo laiku pirmoji varna pagriebė kaulą ir nulėkė. Taip varna ir apgavo šunj. Kletkoje patupydės paukštis, jeigu jis alkanas arba nori gert, tai išairiai ženklaus rupinasi atkreipti žmogaus atydą ant savęs.

Paukštis be išminties, o tik su instinktu, negalėtų buti linckmas arba supykės, nemokėtų ir kitų erzinti. Taip, Genglerio šarka (*Pica*) gyveno kartu su šunimi. Kada po pietų šuva užmigdavo, šarka prieidavo ir kapodavo į vuodegos galą. Šuva prabusdavo ir, supykės, staugdavo. Paskui šarka išmislinio kitaip. Paledama į vuodegą, ji pradėdavo pati rėkti. Tuomet šuva su prispausta vuodega bėgdavo šalin, o šarka paskui jį linksmai šokinėdavo.

Panašių atsitikimų galima butų privesti daugybę. Siektiek manančiam žmogui jie sako, kad ir mažų paukščių smegenis moka savo darbą dirbt. Reikia užmiršti, kad tik vienas žmogus išminti turi. Laikas jau šiek-tiek gamta pažinti, laikas suprasti, kad žmogus skiriasi nuo kitų gyvunų ne tuomi, kad jis išminti turi, bet tuomi, kad jo išmintis labjau išsilavinus. Kieno-gi išmintis labjau išsilavinus, tarsi ne kitus žeminti, bet juos geriau pažinti, ištirti jų pažaptis, o tuom sužinoti, kai yra gamtos išstatymai.

Z. Aleks.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Amerika. Vargas-negalais astovų rumas pervaė muitų išstatymą, tiek triukšmo padariusi Payne billių. Jeigu se-

nate taip-pat apie muitus bus nutarta, kaip astovų, ir jeigu prez. Taftas neuždės veto ant abiejų rumų perleistojo naujo muitų išstatymo, tai jis turės išsiokias permainingas: 1) medžio daiktais pabrangs, nes uždėta muitas ant išvezamų iš Kanados medžių, 2) alus ir degtinė pabrangs, nes pakelta muitas ant miežių, 3) šis-tas iš gyvenimo reikmenų galės papigti, nes nuimta muitas nuo žalios odos, neapdirbtos žibalo, arbatai, kavos ir kitų smulkesnių dalykų; bet užtai visuomenės kiaus iš tos priežasties net iš proto išėjo. Reicher išėjė savo visus pinigus į spekuliacijas, tikėdamas, kad iškilis Bal-

kanuose karas ir duos milijardą pelno. Bet karas neįvyko ir didelis nuomininkas ne tik

pats subankrutino, bet ir kitų

pinigus prakišo. Sakoma, kad

Reicher atvažiuojas Amerikon,

kur avanturistams plati dirva.

Rusija. Pakol duma ir visi

politiški rateliai šluoja savo valstybę nuo senosios biurokratijos liekanų, tuomtarpu naujoji ir „konstitucijos“ ap-

krirkštita biurokratija jau pra-

deda rodyti, ką jis moka.

Ne senai perėjo keletas garsių re-

vizijų Maskvoje ir kituose did-

miesciuose po valdiškas išta-

gas. Beveik visur rasta po-

dvejas knygas, visur rasta ply-

šiai, per kuriuos ilgi biuro-

kratų nagelai be mielašrdys

tes vogė visokį valstybés turtą,

vogė ne tik pinigais, bet gru-

dus, drapanas ir maistą iš

kariumenės sakkrovą. Nesenai

paėjo gandas, kad iš Varšuvos

karos sakkrovą prapuolė didžia-

daugybė avalinių. Ir kaipgi:

pradėjus sekti surastą net

Maskvoje senose sakkrovose

parduotų 20,000 porų čebatų,

kuriuos vyriausybė vėl atėmė

ir išvežė Varšuvon. Naujosios

biurokratijos taipgi mokama

žmones nuauti ir sau kišenes

prisipilti. Ir pakol Rusiją val-

dydys ne konstitucija, bet sau

jaučia didžiunų Petrapileje, pa-

tol Rusijos žmonės nuo ofici-

jališkų vagių neatsikratys.

Paskutiniu sykiu vėl užsi-

puola ant žydu. Ant Kaukazo,

vietinis Piatigorsko gubernatorius išleido uždraudimą žy-

dams gyventi prie visų Kau-

kazo maudyklų. Pagaliaus

uždrausta ant Kaukazo pasiro-

dyti net žydams muzikantams,

kurie valdžios orkestrose gra-

jidavo. Net ir žydo išpilda-

moje muzikoj rusų valdininkai

suranda pavojų.

Nežinia, ar prieš gerą ar

blogą, vėl pradėjo vaikščioti

paskalai, jog duma busianti

paleista, tariant išvaikytą.

Rods spalininkų vadovas Guč-

kov viešai užginčijo, kad tokie

paskalai esą išpirsto išlaižyti,

vienok dumoję laukiamą svar-

besnių atsikimų, nes pati

svarbioji partija — spalininkų

pradėjo baisias rejestis savo

tarpe. Suprantama, kad vyriausybė, ypač ministeriai nepraleis tos progos, kad savo pozicijos nesustiprinti ir dumą da labjau nužeminti.

IS VISUR.

¶ Iš Viennos pabėgo visos

Europos žinomas piniguočius

Fricas Reicher, vadintas „skolininkų karaliu“, pasinešda-

mas su savim skolų su viršum

5 milijonus dolerių. Tas žmogus

pradėjo savo karjerą nuo

skolinimo kitiems nedidelii

sumų pinigų ir brangiomis

palukanomis suauklėjimo milijo-

nus, kuriuos skolino net kara-

lių giminėms, kaip va Belgijos

karalaitei Luizai, kuri pas

kiaus iš tos priežasties net iš

proto išėjo. Reicher išėjė savo

visus pinigus į spekuliacijas,

tikėdamas, kad iškilis Bal-

kanuose karas ir duos milijard-

ą pelno. Bet karas neįvyko

ir didelis nuomininkas pasiūstas.

¶ Iš Petrapilės praneša, jog

caro šeimyna rengiasi ber-

zelio mėnesį išvažiuoti į sveti-

mus kraštus. Caras noris ap-

lankytis visas Skandinavijos

socios ir užsuktį į Londoną.

Tai bus pirmo caro ilgesne ke-

lionė net nuo 1901 metų.

¶ Tarpe politiškų partijų

Turkijoje kova kassykis eina

smarkyn. Anadien tapo nu-

šautas Hassam Efendi redak-

torius liberalų laikraščio

„Serbesti“, įeinant jam į re-

dakcijos butą. Piktadėjo ne-

suėmė, bet spėjama, kad tai

bus nuo jaunatur

Klausia kunigas policistų vyresnįjį: „Ką Tamsta dirbi? Cia vyskupo nuosavybė, o aš jos užveisza. Cia mano biznis“. Policistas atsakė: „You can do any more business in here, and keep quiet“. Kunigas sulinko ir tarė: „o, me no fight“. Policistas: „If you break this lock, I will take you to the jail“. Kunigas: „I know“, ir išėjo laukan. Pilna gatvė buvo prisikimšusi vaikų ir lietuviškų bobelių, kurios žinoma žodžiavo ir visaip keikė komitetus už Dievo namų uždarymą. Bet tas nieko negelbėjo, atlikta ramiu bude be jokių peštynių ir krauso praliejimo. Klausimas, ką gi dabar veiks kunigas ir ka darys su uždaryta bažnyčia S. S. Szirdies Jėzus parapija bei klubas? Mat kokie laikai atėjo, kad patys parapijonai ēmė savo bažnyčias uždarinet.

A. Akramavičius.

Tev. Myl. Dr.-tės reikaluoose.

Brooklyn, N. Y. 3-čiosios kuopos susirinkime likos nuspręsta šie dalykai: 1) Kadangi TMD. išdaudviršina išdininko užstatytą kauciją suvirš \$1500, tai mūsų kuopa nutarė pinigų nesiusti išdininkui, iki komitetas nepasirupins kauciją padidinti. 2) Kudirkos leidžiamieje raštai turi buti papuošti pritaikintais paveikslais. 3) Dalinti knygas tik į tokius knygynus Lietuvoje, kur įvesta liaudies pasiskaitymai už dyką. 4) Raš. Šelp. Fonda priimti į Tev. Myl. Dr. ir rūpinties supirkti gerų raštininkų raštus, apmokant pagal vertę ir išleisti. 5) Kad ateinantius susivazavimams pasistemgti įvesti visuotinajį balsavimą ir ji apdirbtų gerai taip, kad mūsų draugijoje ne butų tokiai „politiku“, kokias šiandien matome SLA. Ateinantys rinkimai draugystės viršininkų privalo atsibutti vi suotinuoju balsavimu.

Sekr. Jonas J. Kulis.

Užsimokejo:

Mahanoy City, Pa. kp. 8: Strimaitis A., Mockaitis J., Lapinskas M., Kubertavičius P., Overaitis J., Šabrininkas P., Švedas J., Žemaitis V., Virbickas P., Mickunas J., Sabaliauskas J., Petrauskas J., Kemzura J., Puidokas K., Vitkauskas J., Adomavičius P.

Cleveland, Ohio. kp. 20: Grite J., Jočionis M., Vaišviela J., Čerauka J., Mušinskas J., Šukys P., Grigalius D., Sacevičius Z., Sacevičius M., Varakojis K., po 60c.; Martišaukas N., Usevičius J., Samonas K., Kareiva J., Zubinas P., Saveikis J., po 30c. ir Smaliukas M., 15c.

Los Angeles, Cal. kp. 48: Dumša D., Dumšienė N., Labunkis B., Buranckas K., Elk Marė, Didžiulis J., Graudelis V.

TMD. Sekr.

A. Ramanauskas.

Prie a. a. D. T. Bočkauskos atminties.

Patémijau „Darb. Vilties“ 10 N, taipgi ir „Vien. Liet.“ N 10 p. Kuročio pranešimuose apie a. a. Bočkausko miriję nemenką klaidą. Abejose viršų minėtose vietose minima apie a. a. Bočkauską, kaip turėjusi pseudonymą „Turks“. Matomai, rašytojai iš vieno ir to paties žaltinio sémé žinią, bet klaidingą. Turks, buvęs tula laikę „Vien. Liet. redaktoriumi“ visai yra kita ypata, dar regis ir šiandien kur sveikutis gyvuoja, bene New Yorke, ir jokiu bude nėra ta-patypata, ką ir a. a. Bočkauskas. Su p. Turksiu aš turėjau ypatišką pažinti. Bočkausko pseudonymas buvo „D. T. Tomšauckas“. Jei kas rašys a. a. Bočkausko biografiją tenepraleidžia šito.

Juozas.

Laiškai in redakciją.

Prašome Tamstę gerbjama įame laikraštyje sekantį išspauzdinti.

Komitetas.

Nepraleiskim geros progos!

Gerbjamasis Tautieti!

Laudemus viros gloriais, nes jų nedaug teturime!

Džiaugimės Vyrais, kurie Bažnyčiai ir Tėvynei naudos tetroško ir jomdviem, savęs išsiadėdami, tetarnavo!

Stiprinkimės pavyzdžiu tū Tautos Vyru, kurių jokio gyvenimo kliutis nešulaužė ir iš pasiskirto kelio neišvedė!

Nepasilikkime aklaus-nebyliais, nematančiais ir kitem-nepasakančiais, iškur trykštą gaivinant Tautos Dvasią!

Atsiminkime, jau pernai „Šaltinis“, „Vienvė“ ir „Viltis“ No 71 (106) priminė Lie-tuvos visuomenę, jog šiai 1909 metais sukanka 25 metų rašiško darbo kun. Aleksandro Dombrausko — Jakšto. 1884 metais pradėjės rašyti „Aušroje“, šiandiena Jisai yra žymiausias mūsų laikraštininkas, mokslius ir dainius. Aka-demijos profesorius, „Draugijos“ redaktorius, „Šv. Kazimiero Dr.“ vadas, apologetas, polemistas, matematikas, esprentistas,—rodos viso to gana parodyti, ko vertas yra Gerbjamas mūsų Jubiliatas.

Jau per nai susidare jubiliejaus komitetas. Kad nevalgiojus bereikalo garbingo vardo, komitetas privatiškai trusė ir trumpu laiku surinko apie 1,800 rb. Koks gi paminklas labjau pritiktų pagarbinti vyru, kurs visą amžių paskyrė Lietuvių tautos atgaivinimui? Vienatvienas: mokykla, įsteigta Jubiliato vardu tokioje vietoje, kur visulabjausiai lietuvių žuna. Viena tokia vieta surasta Vilijampolės Slabadoje, kurią šiemet geležinis tiltas sujungs su Kaunu. Surasta ir plecius, su dideliais naujais namais ir didele gera daržine vasaros teatrui ir susirinkimams. Ir kaina neperaugsta—

pusketvirtio tukstančio; ir „Saulės“ draugija apsiūma vi-sas tas įstaigas užlaikyt; ir tiltą pastačius namų kaina dvigubai padidės. Na, tokia gera proga dusyk neatsitinka! Nejaugi mės, Tautiečiai, nej stengsime sumesti umu laiku to nepritekliaus, tos tukstančių su viršum? Negali buti, kad atsakytu keleto rublių bent vienas Tautietis, kuriam Lietuvių Tautos atgijimas ir Jos garbė rupi!

Tiki mės, jog ir gerbjamasai Tautieti neatsisakysi paskirti tam tikslui kiek-tiek ir veikiai atsiusi juos arba į „Vienvės“ Redakciją Kaune (Paradnyj Plac) arba į „Vilties“ Redakciją Vilniuje (Mostovaja N1).

Su tikra pagarba:

Kun. Al. Dambrausko Ju-bilėjaus Komitetas:

Kun. K. Olšauskis, „Saulės“ pirmininkas,

Kun. A. Alekna, „Vienvės“ redaktorius,

Kun. J. Tumas, „Vilties“ redaktorius,

Kun. V. Jarulaitis, Plungės diekonas,

Kun. J. Staugaitis, Lekėčių klebonas, Šv. gub.

Kun. D. Pocius, Karmelavos klebonas,

Kun. J. Bikinas, „Šv. Kazimiero Dr.“ administrat.

Kun. P. Čepulis, Panevėžio vikaras.

Keli zodziai apie jaunuomenės auklejima.

IV.

Tėvų apjakimas nemato savo vaikų sielos. Jūs džiaugiatės, kada jūsų vaikai yra paklus nūs, bet jūs nematote antrosios jū pusės. Jūsų akys ībaugintas kudikis nuduos gerą, bet jo sieloje bus viskas atžagariai: jis zino dvi gyvenimo pusės — viena jums, kita sau. Jis galvukėje verda ugnekalinis īvairių geismų, kurių jis neįsdripta jums pasisakyti, nes jūs visuo met jū užgązinate: „tai negera“, „tai nevalia“, „tu dar permažas“, etc. Daugelis berniukų, kurie po motinos akių tikri džentlemenai, o išeję ant gatvės persimaino į nevydonus — vien delto, kad jie niekuomet pilnai nežino, kas gerai, o kas blogai; kad jo tévai užuojo jo protą, o neišaiškino, kas yra tas ir tas. Negirdžiant tėvams tokie vaikai drąsiai šnekė, bjauriai koliolis, viskā blogā atkartos, ką jis tai šen, ta ten išgirsta. Kudikio nuomonė jau bus taip susidėjus, kad viskas tas yra gerai, ko tévai nemato ir negirdžia ir prie ko jo niekas nesugauja.

Prisiūrėjus į Europos vaikų auklėjimą drąsiai galima pasakyti, kad „nedoriausis“ Amerikos vaikas yra labjau prirengtas į gyvenimą, negu gerai „išmuštruota“ jaunuomenė Anglijos, Vokietijos arba Francijos. Girdėdam Amerikos vaikus šnekant, jūs girdžiate iš jolupų viskā blogiausį, ką jis teturi. Amerikietis vaikas labai mažai tegerbja vyresnius, nes jis da nesupranta, kam tas reikalinga. Jis namie ir prie svetimų „burnys“ priešais savo tévą, bet jis visuomet bus geras savo tévų draugas; jis savo tévui ar motinai niekuomet nebūciuos rankos, bet užtai visuomet tikrai pabūciuos į burną, drąsiai apskabins ir pamieluos, kaip sena savo bendra, ir visu-kuomi su senuakais dalinsis; šito jūs nerasis pas Europos jaunuomenę, kuri taip veikiai tévus užmiršta, kaip tik jū nebemato. Amerikietis vaikas pamég dys savo motiną, šiurkštus bus su seserimis, vienok jis eis už jas į ugnį ir vandenį, ir turėliukui moteriškės tokia pagarba ir užsistikėjimą, kokių niekuo pasaulėje nerasis. Jis įpranta prie visko laisvai ir atvirai atsinešti, anksti patiria santykius tarpe augusiu ir jaunuomenės, anksti dažino gyvenimo budus. Liuosa auklėjamas jis, su tévų pagelba, greitai pradedama patsai pazinti, kas bloga ir gera — gerą panaudoti, blogo vengti. Nuo to laiko, kada amerikietis vaikas pradeda svietą matyt, girdet ir su juomi kalbėties, jis jau pradeda tikrą gyvenimą su tikrais vyrais ir moterimis, kurie nieko nuo jo neslepia; jis išsidirba savo plaučias pažvalgas, prie kurių visą amžių pastovės Tokie vaikai įgauja gabumą tobulinties ir be augdami pralenkia senąją gentkartę; jie neturi dviveides doros, kaip europiečiai, kurie iš auklėja savyje dvejopus atsinešimus; vienus prie suaugusių, kitus prie sau lygiu; vienus prie vyriškių, kitus prie moterų.

Kregždunaitis.

Nosis ir gerkle.

(Užbaiga.)

Gerkle. Šnekamoji gerkle, larynx, yra tai priėsais stemples tam tikras kambarėlis sudubavotas iš kremzlių patinkavotų gliaumi ne plėve. Išilgai yra nutiestos dvi strunos nuo kurių priguli balsas. Iš priekio jos yra prisegtos prie kremzlių, o užpakaly — priekio bintos prie kitų dviejų kremzliukų, kurios liuosi jūs. Prie kremzlių prisegta eilė rau menų, kurie valdo tas strunas: vieni jas su trumpina, kitis paiglina; vieni praskęcia, kitis suglaudžia. Jeigu skęčiantis raumens tampa paralyziuoti, tai žmogui gręsia pavojus užduoti, nes mat tuomet kvapas nebegali pereiti. Iš viršaus gerkle uždaryta panašia į lapą kremzli, epiglottis, kuri užvozia gerkle riant, kad maistas patektų į stempelę. Kaip kada jis neatlieka kaip reikiant savo darbą ir dalis maisto da sigauna į gerkle. Tada žmogus užspringsta.

Gerkles užduotis yra pirmučiausiai balso išdavimas, paskui kvėpavimas. Kada strunas prasiskęčia, tai oras pereina į plaučius. Trečia užduotis — apsaugoti plaučius nuo mikrobų ir dulkų. Mažiausias daiktas patekęs į gerklę esti priežasčia strunų spazmo — strunas susiglaudžia taip arti, kad nei kvapas negali pereiti. Nuo tokio spazmo veidas greitai pamelynuoja, ir iki jis atsileidžia žmogus gali ir numirt.

Svarbajus gerkles užduotis yra balso padarymas. Tam tikslui pritaisyti dumtuvės, paveikslė plaučių, strunos ir trubos, kuri išsiškėja augščiaus į burną ir nosį. Idant balsą padaryti strunas turi but suglaustos į temptos su pagelba tam tikrą raumenų. Kuo tonas augstesnis, tuo labiausiai įtemptos strunas ir podes auga gerkle pakyla augščiaus, tokiu budo su strumpina truba. Prie žemų notų, gerkle eina taipgi žemyn, o truba pasidaro ilgesnė. Tokis gerkles kilnojimasis palengvina pakelėmą ir nužeminimą balso; bet nėra butinai reikalingas. Valdant raumenis galima permainti toną visai nejudinant gerklę. Bet tas reiškia sunkų darbą gerklei. Gerkles kilnojimą kiekvienas gali patikrinti, dasilytėjės prieš pakelėmamas ir nuleisdamas balsą.

Norint balso augštumą padažo struna, bet jo išreiskimas priguli nuo burnos ir nosies kambarių. Leidžiant orą per burną ar vien per nosį pasidaro kitoniškas balsas. Kadangi kambariai augščiaus gerkles yra labai nevienodi, už tai ir žmonių balsas skiriasi vienos nuo kito. Jeigu gerkle bus atskirta nuo kambarių viršų, tada balsas pasidaro silpnas, kaip kad atsitinka perpjovus gerklę.

Gražus balsas ir iškalba turi didelę svarbą žmogaus gyvenime. Daugybė īvairių įdejimų susideda padarymui gražaus balso ir jų valdymas pareina labai povaliai ir sunkiai. Ištikrujų centras tų visų įdejimų turi išsidirbtis smegenyse kudikiui beaugant. Kalba yra pasiekme pamėgdžiojimo. Jeigu kudikis augdamas girdi tiktais bjaurią kalbą, tai ir jo kalba nebus graži. Užtaigi kudikis turi girdeti tik gražią kalbą. Bet apart to reikalinga kad tonseliai ir adenoidai neužstelbtų balso skambėjimą. Tas priverčia varginti raumenis, kadangi nėra gero atbalsio, užtai negali įgyti ir gražaus sutvarkymo savo raumenų. Dainavimas yra viena iš priemonių pagrazinti balsą. Malonu girdēti kalbą gero dainininko. Kartais tik pagal iškalbą galima atskirti dainorių. Vaikai irgi turi pratinties dainuoti, — žinoma, jie turi but liuosi nuo didelių tonselių ir adenidų. Turintie prastą ausi tankiai pasitaiso besimokindami teisingai dainuoti. Tečiaus, kada pradėda vaikų balsas į laibūčio mainyties į vyrišką basą, jie neturėtų visai per tą laiką dainuoti, iki neišsvystys jū balsas į suaugusio vyro. Tas galima pasakyti lygiai mergaitėms kaip ir vaikiukams. Giedojimas yra viena iš geriausių formų krutinės gimnastikos, išlavina krutinę ir apsaugoja plaučius nuo ligų.

Svarbajus priežastis balso sugedimo yra nupuolimas ant sveikatos. Silpnas žmogus su silpnais raumenimis, prastu skilviu, negali išlavinti gerą balsą. Gerkle buna auka tolydinėnių slogų, raumens pailsta ir balsas nyksta.

Antra priežastis yra balso vartojimas turint laikiną gerkles uždegimą. Mat tuomet buna biski sutinusi gliauminė membrana, raumenų darbas apsunkintas, jie vartojami su dideliu vieku ir jū švelnus pritaikymas pagenda. Dainininkas tokiam atvejui nepaima teisingų tonų. Sergeant gerkles uždegimui reikia duoti balsus pilnai atsilj. Taipgi dainininkas neturi vartoti balsą, kada turi slotas, nes užsikimšimas nosies užkenkia valdymui gerkles raumenų.

Balsas tankiai pagenda nuo neteisingo dainavimo. Geras išlavintas dainorius taip moka valdyti savo raumenis, kad jam tas duodasi lengvai, jis neleidžia ant nieku savo ener-gijos, raumenis įtempia tik tiek, kiek reikia. Jis taip-pat gerai juos kontrolinoja, kaip išprates prie dviračio laiko lygsvarybę.

Vienas iš klaudingų balso vartojimų yra užlaikymas gerkles nuo kilnojimosi. Tokiu budo raumenis esti įtempiai, kur jie turėtų buiti atleisti. Yra tai metodas kai-kurių mokytojų. Vienas iš pasekmė yra nemalonus drebejimas imant forte ir suspaustas balsas. Antra pasekmė buna gerkles uždegimas, nuo ku-

(Žiur ant 6 pusl.)

rio struos pasidaro storesnės. Vi-o kis item pimas balso gadina ji. Ir negera daro tie mokytojai, kurie daleidžia vaikams dainuoti ne tokia balsu, prie kurio jis turėtų buti pri skirtas. Balsas reikia lavint tolydžio ir laipsniškai iki povalai raumens prisitaiko prie atlikimo savo užduoties. Kitaip balsas pagenda. Nereikia dainuoti, kada gerklė pagenda bet reikia tolydžio lavinti, kad ji galėtų daugiau darbo panešti. Žmonės su silpnomis kruatinėmis turėtų lavinti savo pajiegas su pagelbą gimnastikos. Taipgi skilvys turi buti gera me stovyje. Kurie daug nupuolę svarume arba neatitaisę nuo sunkios ligos, turėtų visai prisilaikyti nuo dainavimo.

Dr. F. Matulaitis.

Gyvenimas.

Liudnas, apsiniaukęs ir verkia dangus, Yt angemis sklinta padangės žaibais; Vaitoja tik vėjas sriaunus ir bangus, Verkšena ir siunta po mano langais.

Yt milžinas drąsiai viršunėmis skraido— Neboja, kad viesula lanksto sparnus, Galvą iškėlęs—stiprus, nesibaudo— Plačiaisiais sparnais raižo gamtos ukus.

Jis lukečių pilnas, jaunystės ugnis Kurenas širdy ir krutinę kilnoja, Jas myli platumą, ten kreipja akis Ir nuolat galingus sparnus suplasnoja.

Jis skubinas, lekia kur amžių takai, Kur vanduo rytuos srauniai krinta nuo kalnu Kur gleceriai slenka išdidziai, liuonai, Kur kyšo nudilę, žilos galvos uolų....

Menkutis.

L. N. Tolstoj.

Kaip darbo žmonėms išsiliuosuoti.

(LAISKAS VALSTIEČIU).

Vertė

Edm. Steponaitis (Simas Stepas).

(Užbaiga.)

Mokesčiai! — Bet kas rinks juos, jeigu žmonės gyvens pagal Dievo prisakymą? Jeigu ir atsiiras tokie žmonės, tai visvien tas, kuras gyvena pagal Dievo prisakymą, negal savanoriškai duoti motkesčius. „Jeigu reikalingi mano pinigai, ar darbas geram dalykui“ pasakys tokrai žmogus, „as pats atnešiu juos, o atiduoti mano pinigus ant kalejimų, ant retėjū, ant šautuvų, ant patrankų, ant algų gererolams — negaliu. Man Dievas neliepja, ir geruoju neduosiu.“

Zemės stoka? — Bet kasgi sergsti ponų žemę ir neduoda jums arti ja? Ir kasgi aria ir apdirba jū už dvarponius? Jūs-gi pati. Juk jeigu žmogus gyvena pagal Dievo prisakymą, jis nepadės plėškui apvogti kaimyną ir nors kaži-kaip blogai jam prisiesti, jis pasakys: „Negaliu eiti prieš Dievo prisakymus ir padėti plėšimui. Tegu badausiu, bet negaliu ir neisiu.“

Taipgi pasakys tokrai žmogus ir apie karę, kada pareikalaus nuo jo darbo kariškiems dalykams arba jū pati ims į kareivius. Jis pasakys: „As neturiu prieš, neigi galu eiti prieš Dievą.“

Taip ir visuose dalykose. Jeigu žmogus gyvena pagal Dievo prisakymą, nesupirkinės jis užtį, ar žemę; nenumušinės kainų draugams, neisdarbas, veidmainystė.

Kad tikta neužmirštų žmonės vyriausijį istatyti Kristaus: elgties su kitais taip, kaip tik nori, kad

elgtosi su tavimi; — ir visiems bus gerai.

Žmonės skundžiasi, kad dėlei turčių ir vyriausybės jiems esą bloga gyventi, kad tiejie ardo jū gyvenimą ir užmušinėja juos. Bet kasgi jiems liepja gyventi blogai?

Kaip utėlės ir visoks nešvarumas užpuola ant sergančio kuno, taip ir visokie piniguočiai ir vyriausybė prisiveisia tik blogame darbo žmonių gyvenime. Gyvenkite gerai ir visas tasai ydas patsai sauvimai išnyks.

Tas, kad visokia vyriausybė, — viešpačiai, valdininkai, dvarponiai ir dvasiškija, gyvena tik žmoniui nuodėmėmis ir greitai išnyktų, jeigu tik žmonės gyventu pagal Dievo prisakymus, — matyt jau ir iš to, kad daugelį kartų buvavo visokiose viestose, kur tik žmonės pradėdavo gyventi pagal Evangeliją (k. a. tie žmonės, kurinos vadina štundistais *), tuoju persimainyavo.

Vaistiečiai mat gyvena svietiškai, vaikščioja bažnyčion, klauso vyriausybės ir gyvena kiekvienas tik dėl savęs. Kiekvienas žiuri, kaip tik sau geriau padarius, o apie kitus nieko nepaiso, nuo beturčių paskutinę sermęgą traukia. Ir gyvenimas eina blogai: pešasi, girtuokliauja, tąsosi po teismus. Ir štai, tegul tik papuls į tuos žmones Dievo kibirkštél, sauskis — štundizmas: pradės vienas skaityti Evangeliją, pradės suprasti, pradės kiti skaityti ir imas žmonės gyventi pagal Dievo prisakymus. Pirma bus nedaug žmonių, paskui vis daugiau ir daugiau. Ir tuoju persimaino visas žmonių gyvenimas. Pradeda žmonės gelbėti viens—kitą, išnyksta girtuokliauvinas, rukymas, paleistuvystė, keiksma, peštynės. Ir kaip tik kur prasidėdavo toksai gyvenimas, tuoju išvažiuodavo iš sodžių ir dvasiškija ir karčemninkai.

Taip buvo ir su „duchoboriais“ ***) Kaukaze. Pradėjo jie gyventi pagal Dievo prisakymus, sudėjo vienus turtus į daiktą, dirbo išvien, dalinosi ne pagal uždarbi, bet pagal reikala, ir neliko tarpe jū nei elgėtų, nei girtuoklių, nei pasileidėlių, ir taipgi išvažiavo visi karčemninkai ir prakaitsurbiai. Tenai ir vyriausybė pasiliuko be darbo.

Taip—pat pastaruose laikuose pradėjo gyventi Kaukaze, Kutaiso gubernijoje, Gurijos gyventojai. Gyveno jie žemdirbyste. Žemę émē pas dvarponius. Bet dvarponiai pradėjo žemėmis branginties, pradėjo vieton iš čielen atiduoti dešimtają dalį, skirinėti iš pusės, pagalios net iš tresiosios dalies. Guriediams pasidarė sunku ir visi susitarė neimti ponų žemės ir nedirbti pas juos. Išrinko jie dešimtininkus, žemtininkus tukstantininkus, uždėsavo tvarką, panaikino plėsimus, girtuoklytę. Visus jie savo bendrus reikalus ir teismus išrišdavo pati, ir prie vyriausybės nėiekam nebuvo reikalo ***).

Tiesa, kad vyriausybė nepaliko ir nepalieka ramybėje nei štundistų, nei duchoborių, nei guriečių, o visai juos baudžia, kankina. Bet juk baudžia, kankina ji žmones už jū gerą gyvenimą ne kokia burviška spēka, bet tais pačiais žmonėmis, vėl—gi jumis.

Taigi jūsų išsigelbėjimas nuo visų jūsų bédų ne kur kitur, bet jumyse pačiuose.

„Bet“, pasakys, „gerai daryti taip, kad visi sutinka, o kada ne visi sutinka, o aš vienas, arba maža sauvalė gyvens taip, tai vyriausybė užkankins mus.“

Tas tiesa, kad vyriausybė nepaglostys galvele už tą, kad stengsies įtikti ne jai, o Dievui, o gal dar ir į kalėjimą įki, gal ir miriop užkankins; bet vyriausybė negalima kitaip, taip ir su Kristumi buvo, ir prie tog iš liepė buti prisirengusiai savo mokiniam.

Juk gyventi pagal Dievo prisakymus, reikia ne dėl parankumo gyvenimui, o kiekvienam dėl savo vėlės. O dėl tas, kurs tiki į Dievą, kurs tiki į tai, jog gyvenimas reikalauja išpildyti Dievo valią, — ne žiurės ant kitų ar taip jie gyvena, o gyvens taip, kaip jam Dievas liepja. Kas tiki į Dievą ir Jo įstatymus, tas žino, kad nuo pildymo Dievo valios nieko blogo nei jam nei visiem žmonėms galės atsitikti.

Kiekvienam duota laisvė: kaip nori, taip gyvenk, sek Krestą, ar sprauninką. Negalima tarnanti sykiu Dievui ir Mamonai.

Jei nori gyventi svietiškai, tai nei nekalbék apie teisę, bendra gyvenimą, o daryk kaip nori, patsai dėl savęs, kaip geriaus tau patinka. O jeigu tad papuoleti ne iš vežimą, bet į pavalkus — tai neverkk.

O jei nori gyventi pagal Dievo prisakymus, tai ir nemislyk apie svietiškai.

Jūs rašote: „išmokin, kaip po teisybėi, protingu buti, sotam ir apsilikusiam gyventi.“ Tokio praguomo néra. Vienas iš dviejų: ar dėl teisybės gyvenantieji neigia išmokin, ar dėl sotumo. O gyventi dėl sotumo ir daryti nieknečių gyvulinis pas neturtingą kaimyną, arba išvaizdą, buk gyveni dėl teisybės, tai bjauriausias namus, ar žemę; nenumušinės kainų draugams, neisdarbas, veidmainystė.

* Štundistai yra tokia atskala nuo stačiatikių Rusijoje. — Vert.

**) Duchoborai — atskala pietinėje Rusijoje. — Vert.

***) Ir suvius gyvenimas butų buvęs geras, tiktais guriečiai neišlaikę ir apsiriko, pati pradėjo užmušinėti tuos, kurie nenorėjo pagal jūs įstatymus gyventi. Ir kaip jie tą padarė, tuo atėjo rusai su kariumene ir pradėjo juos malšyti. Ir visi jų geri darbai prapuoļe dovanai.

,,Jieškokite Dievo karalystés ir tiesos, o viskas

jitas prisidės jums.“ O „Dievo karalysté jumyse“, ir „imasi ji stiprumu.“ Pradės žmonės jieškoti Dievo karalystés, gyventi pagal Dievo prisakymus, ir gyvenimas jūs bus geras. O pradės blogi žmonės jieškoti kiekvienas sau laimės, ir gyvenimas jūs bus blogas.

Taip, kad viskas ne tame, ar vežimas augštyn ar žemyn stovi ratais, bet tame, kad gyvenimas butų geras. Bus gyvenimas jūs geras, tai nieks jūsų neikinkys į joki vežimą. O pradėsite gyventi blogai, vėl pradėsite traukti sunkų vežimą.

Ir dėlo mano patartis — apie vežimą visai nemastyt; kam jis reikalingas, tai tie tegu apkreipia ir spauda jūs — visomis spėkomis, kiekvienam reikia rupinties apie savo gerą gyvenimą, pačiam gyventi taip, kaip pasakyta Evangelijoj. O jei pradės žmonės gyventi pagal Evangeliją, tai ir gyvenimas bus geras.

Kito pragumo geram gyvenimui nėra.

Atsakydamas jums, aš turėjau mintyje ir daugelį žmonių, kurie mane apie tai klausia, ir dėlo siūsdamas jums ši laišką, aš kartu su tuo siūčiu jūs ir išspaudau.

Levas Tolstoju.

Jasnaja Poliana
25 kovo. 1905 m.

Nereikalingo žmogaus gyvenimas.

Vertė V. K. Račkauckas.

(Tasa.)

— Ką jie dirba? — bailiai sau pamislijo berniukas ir patylėliai atsiduksėjo, jausdama, kad iš visų pusų užėina ant jo kaž—kas keistas, bet ne tas, ko jis laukė. Dulkės sėdosi jam ant veido, kuteno nosi ir akis, net ir burnon užlindo. Atsiminė jis dėdės žodžius apie senį:

— Gyvesi tu už jo, kaip už krumo . . .

Temo . . .

— Šak ir mat! — tirštai šuktelėjo svečias, šeimininkas—gi, supliaukškės liežuvin, balsiai paliepė:

— Berniuk — krautuvę uždaryk!

Senis samdė du mažu kambarėliu ant ketvirtų lubų tame—pat name, kur buvo ir krautuvė. Pirimame kambaryste su vienu langu stovėjo didelė skrynia ir šepa.

— Tu čia miegos! — tarė šeimininkas.

Du antro kambario langu ėjo į gatvę, iš jū galinga buvo matyti begalinį plotą iškumpuotą namų stogais ir rausvą dangą. Kerčioje prieš šventųjų parveikslus mėlynajoje stiklinėje lemputėje virpėjo ugnelė, antrame — stovėjo lova, pridengta raudona klotode. Ant sienų kybojo aiškūs caro ir kokių ten generoli paveikslai. Kambaryste buvo ankšta, švaru ir kvėpėjo, tartum cerkvėje.

Atsistojęs pas duris Jevsiejus apžiurinėjo šeimininko butą, senis stovėjo greta jo ir sakė:

— Isidék galvon visų daiktų tvarką ir žiurėk, kad visados taip butų, kaip kad yra . . .

Pas sieną stovėjo platus, juodas suolas, apskritas stalas ir aplink stalą trijų kedės, taip—gi juodos. Visas tas kambario kampas atrodė liudnu ir rustum.

Įėjo ankšta baltaveidė moteris, su avies akimis, ir tyliu, skambančiu balsu užklausė:

— Ar duoti vakarienę?

— Duokš... duokite, Rajisa Petrovna . . .

— Tai jau naujas berniukas?

— Taip, naujas . . . Jevsiejus vardu . . .

Moteris išėjo.

— Uždaryk duris! — tarė senis, ir kuomet Jevsiejus uždarė, senis tėsė, biski tykiav:

— Jinai — buto šeimininkė, aš samdau nuo jos kambarių su pietumis ir vakariene, ar supratai!

— Supratau . . .

— O tu vieną teturi šeimininką — mane . . . suprantai?

— Taip, — atsakė Jevsiejus.

— Reiškia, tu privalai klausyti tik manęs . . .

Atidaryk duris. Ir eik virtuvėn nusipraust.

Šeimininko balsas sausai atsilepė berniuko kruinię, ir privertė bailiai sudrebėti įgaudintą širdį. Jam vaidinosi, kad senis slepja už žodžių kaž—kai patojingą, ko ir pats—jis bijos.

Besiprausdamas virtuvėje, jis, neužtėmytas, norėjo apžiurėti ir šeimininkės butą, — moteris patyliai, bet greitai taisė vakarienę, dėjo ant didelės bliudelius, peilius, duoną. Jos didelis apskritus veidas su siaurais antakiais atrodė geras. Dailiai prišukuoti tamsus plaukais, nemirkiojančios akis ir plati nosis užvedė vaiką ant minties;

— Matyt — rami . . .

Patémijęs, kad jinai, sučiaupusi siauras ir raudonas nedidelės savo burnos lupas, taip—gi žiuri į jį,

jis nusiminė ir ištėkė vandenį ant grindų.

— Užtrink! — tarė jū ne pikta! — Skara ten, — Kuomet jis įėjo kambarin, senis apžiurėjo jū ir užklausė:

— Ką jū tau sakė?

Bet Jevsiejus nespėjo atsakyti — moteriškė

ineš tacą, pastatė jū ant stalo ir tarė:

paveikslai baisių sensacijų, žmogžudysti, apie plesimų ir kitokių nedorybių.

— Pereita subata į New Yorką atvežė Palermoje už muštais detektivų viršininką Petrosino. Jo lavoną pasitiko su iškilmė ne vien policija, bet ir kataliku dvasiškija. Italų ir airių bažnyčiose atlaikyta pamaldos už šnipo došią, nes Petrosino buvęs labai dievotas katalikas. Prieg tam mat jis turtingiemis miescionims buvo labai reikalingas, nes gudriai suvuoystydamas „Juodosios „Rankos“ plėšikų darbus, ne vienam New Yorko piliečiui turtą išgelbėjo.

— Žinomoji „Išganymo Armija“ žada greitu laiku įkurti New Yorke „Zmoniškumo universitetą“, kuriame busių priengiami guvūs darbininkai Armijoje. Tam tikslui reiksiai \$5.000.000, kuriuos jau pradeda rinkti.

— Neuzilgo New Yorke išeis dar vienas laikraštis rusų kalba, kuris užsiimtasi pirklybos reikalais. Jį leisiąs menešais p. Evalenko.

Krasos dézuté.

J. Burns, Colorado.—Tam stū surinktuosius parašus, prie peticijos panaikinimui sutarties akto su Rusija, drauge su kitais parašais perdarė į tam tikrą su-ivėrusią New Yorke konferenciją. Nevelu dar. Si-tas dalykas einasi neven apie Paurėno paliuosavimą (kuri dabar jau paleido), bet reikalaujama bus nuo Kongreso peržiurėti su Rusija sutartį, ir ją taip pertaisyti, kad ant tolesnio politiškiems išeiviams jokio pavojaus nebūtų. Blan-kų parašams galite reikalauti iš buvusios Paurėno Gynimui Konferencijos: 99 Nassau str., Room 719, New York City.

Waterburio žingeidiems.— Nei p. Žemantauskas, nei p. Povilaika ir pagalios nieks iš Waterburio neturi nieko bendro prie 12 N. „V. L.“ tilpusios karikaturos. Kam tas putimas į vandenį?

Nauji raštai.

— Kaip apsivesti ir laimingai gyventi? Parengė K. Stkl. Plymouth, Pa. Spauda ir lešo mis „Vienybės Lietuvninkų“. 1909. Pusl. 50. Kaina 15 cent.

Mūsų žingunė.

J. Ilgūnas. — „Pažink gyvenimą ir kovok su juo“ (per „Tėvynę“). Nepasirašęs. — „Mano laimės ir nelaimės“. L. F. d'M. R. — „Savotiškas vyru paverčiamas per moteris“. K. Stiklėlis. — „Pavasariui“. Z. A. — „Bedievės“, „Šešėlis“. (Visų keturių paskutinių autorių raštai atėjo per „Pirmyn“ išleistuvę). L. F. d'M. R. — „Kas paverčė moterį ir kas ją išliuosuos?“ A. J. Povilaika. — „Pranešimas T. M. D. sa-nariams“. Dr. F. Matulaitis. — „Krutinė ir plaučiai“. Se-

suo. — Kaip yra svarbus auk-lejimo uždavinys“. P. Iclius. — „Iš blusos atsiminimų“. Sli-buris. — „Kurpe“. Menkutis. — „Tolyn“.

ŠPIKUČIAI.

NE SAU.

— Ką tu, Marike: ir vėl matau turi jaunikį virtuvėje?!

— Tai, poniute, aš dėl tam-stos darau.

— Ar pakvaišai, ar ką?

— Taip poniute: kaip tik ponas jį pamato, tuo išleka iš virtuvės....

SKIRTUMAS.

— Koks yra skirtumas tar-pe kareivio ir daktaro?

— Toks, kad nors ir abudu-jie užmuša žmones, vienok kareivis novija tikta savo priešus, tuomtarpu daktaras prašalina iš šio pasaulio bille-ką, pagaliaus savo geriausj drauga...

DRASUSIS KARIAUNINKAS.

— Jūs turite žinoti, kad aš karės laiku visuomet ten sto-vėjau, kur buvo daugiausiai kulinckų...

— Taip! O kur tat?

— Prie vežimo su amuni-cija.

SMARKIAU, DAUG SMARKIAU.

— Mano brangi, ir netikė-tum, kaip mano širdis muša prie jūs...

— Ką ten tavo širdis paly-ginus su mano vyru. Vat tas, tai muša!...

MANDAGUS PATSAI.

— Kokia čia ta graži mote-riškė, su kuria tik ką šnekė-jai? Turi laimę senas pra-muštagalvy!

— Ir kas čia per laimę? Tai juk buvo mano pati.

Szis--tas.

Ar sunki elektros mirtis?

Keliolika metų atgal Sziau-rinėje Amerikoje tapo įvesta elektros mirtis, kuriaja pa-prastai baudžia labai sunkiai prasikaltusius žmones. Įvairių spėjimai vaikščioja: ar labai sunku po elektra numirt? Kad tą dažinoti, reikia kam-nors pirma tokia mirtį patirt, o paskui atgyt ir kitiemis apie tai pranešt. Taigi New Jer-sey ir New Yorko valstijų ka-lėjimuose buvo beketinė nužu-dytuosis žmones atgaivinti, ka tuli daktarai buvo ir apsi-éme padaryt. Vienok kaži-kodėl jie to neišpildė, beje rods ir minėtų valstijų kalėjimų viršininkai sakė nedaleisia-prie to darbo, pakol legislatu-ra nepadarys tam tikro nuta-rymo.

Vienok paskiaus atgaivini-mo teorija sunyko. Aštriai ja-sukritikavo prof. E. Spitzka,

Jeffersono medikališkoje kole-gijoje, Philadelphijoje. Jis da-lyvavo prie daugelio nužudy-mų ir nesena apskelbė įdo-mias smulkmenas.

Pasodinus pasmerktąjį — jis sako — į elektros kedę daktaras žiuri į nusidėjelio plaučius ir tėmija momentą, kada juose bus mažiausiai oro. Tas buna-giliai žmogui atsikvēpus. Tuomet daktaras duoda elektrikui signalą, kuris paleidžia elektros srovę. Vos toji dasiliečia baudžiamojo kuną, šis tuoju su-stingsta ir jo raumens, pirmiau diržais priveržti prie kedės, lyg užmiršta. Pertraukus srovę kunas sukrinta. Per žiurėjus daktarui nebeesti jokio gyvybės ženklo. Kartais da girdis betvarkus ir sulau-zytas mušimas širdies, bet tai delto, jog dar buvo liuk kiek plaučių kambarelyj o ro. Tokia mirtis be abejonių yra vi-sai be skausmo ir momentališka. Su pirmu elektros prisi-lietimu paliauja krutėjės gy-vasties mechanizmas, krauko siuvenimas ir alsavimas.

Apgarsinimai.

Norintiems vesti arba lai-mingai gyventi jau apsivedusiems, patariama nusipirkti tik ką išėjusių gražią knygelę:

Kaip apsivesti ir laimingai gyventi?

parašytą K. Stkl. Čia yra su-lasinėta daugelis ilgesnių ir trumpesnių straipsnelių, minčių, aforizmų ir juokelių, vis apie ženbybinį gyvenimą, kuris iš 1000 lietuvių 999-nius gyvai interesuoja. Kaina visai ne-brangi — tik 15 centų. O laikas ją skaityti pats-tas: gavėnia praejo, kita dar toli.

Pavieniai pirkėjai ir agentai kreipkitės šiuomis adresu:

J. J. Paukštis & Co.
120-124 Grand st. Brooklyn, N. Y.

Rusiškai-Amerikos linija.

Vienintelė laivų linija, kuri per-vezioja žmones tėsiai iš Amerikos į Rusiją arba atgal.

Naujas dvi-kaminų laivas „Ros-sia“ išplaukė balandžio 14 iš New Yorko į Liepojų. Paskui sekanti laivaišeis:

„Estonia“ gegužės 8,
„Lithuania“ išegužės 22,
„Russia“ beržlio 5.

A. E. Johnson & Co.
Gen. Pass. Agts.
27 Broadway New York.

Ant pardavimo.

Vaisių (fruit) štoras su visais įta-ymais ir ten besirandančiu tavoru.

Parsiuduota pigiai. Dasižinokite

Šiuo adresu:

818 Wythe ave.

Tarpe Grand st. ir So. 1-st.

Brooklyn, N. Y.

Didelis Balius.

Brooklyn, N. Y. Simano Daukanto Dramatiška Draugystė parengia baliu subatoj 24 balandžio A. Kon-drato salėje, 91—93 Grand str. Prasidės 7:30 vakare. Ižengia: vyrams 25 c., moterims ir merginoms 15 c. Visos apielinkės lietuvius užkviečiame.

Komitetas.

Pajieškojimai.

Pajieškau norinčių lošti Szaškas (Chackers) ar Szachmatus. Mat no-riu išsidirbt praktikoje, idant pas-kui galėčiai gauti atsakančių užsi-emia. Apsimu atvykiant užkvie-timo. Mégstanti tuos lošimus atsi-saukite šiuo adresu:

Theo. Balakas,
318 W. 57-th str.,
New York City.

Pajieškau savo dėdės Tamošiaus Zenkevičiaus, Suvalkų gub., Kalva-rijos apsk., gminos Simnu, kaimo Salkanu. 10 metų, kaip išvažiavo Ameriką, o niekas jo nežino. Jei kas butų jį girdėję, meldžiu pra-nešti sekancių adresu:

Joe. Grabauskas,
% Nat. Treczka,
Vienna, N. J.

Kodėl neisitaisytu Kruto-mųjų Paveikslų?

Visi apsukresių žmonės suskato gražaus užmanymo, isitasytu kruto-muisius paveikslus (Moving Pictures) ir doro su tuomi puikų gyvenimą. Kodėl Jūs, skaitytojau, to ne-galite? Jeigu nori pradeti, kreipkies prie mūsu. Mūs skoliname mašinas ir paveikslėlius (pikcherius). Turime daugybę lietuviškų, lenkiškų, rusiškų, kurius galima pigiausiai gauti Taip-gi jei nori išmokti mašiną val-dyt, kreipkies prie mūs. Patarimas už dyką.

American Film Exchange,
Mng. A. T. Rachunas,
630 Ilalsey str.
Brooklyn, N. Y.

Namas ant pardavimo.

Ant bizniaus gatvės ir augančioje lietuvių apylinkėj. Trijų lubų, re-mai mediniai, plytų išbudavota, 22 plotis, 100 ilgis. Kreipkitės pas savi-ninką.

182 Grand st.
Brooklyn, N. Y.

Ant pardavimo.

Bizniaus namas, 182 Grand st. Brooklyn, N. Y., daili budavonė, medinių rėmų, o plytomis išmuryta. Lotas turi 22 X 100 pėdų. Lengvos išlygos. Dasinokite pas savininką pačiame name.

UŽBADĖJES SKILVIS.

Veliausios žinios nuo radikalisko tardymo praneša, kad reumatizmas yra pasekme rugimo maisto žarnose ir kad gydymas turi buti kreipjamas linkui apsaugojimo nuo tokio rugimo. Sitai gali buti atsiesta tikta sustiprinant gromuliojimo organus, idant jie lengvai galėtų sugromulio-ti maistą. Geriausias budas sustiprinimui jų yra vartojant Trinerio Amerikonišką Elikisyra Karčiojo Vy-no. Jis padilgins silpną ir suingu-ąsiąsi energišką veikimą ir neduos maistui rugti. Vidurinė veiks kaip reikia ir neduos rinktis reumatizmo nuodams kune. Taip pat gali ma pasakyti apie kitas ligas, kur svarbūsias apsireiškimas yra: men-kas noras valgyti, kliautis prie val-gi ar po valgiui, surugimas viduriu, išputimas, širdžiayıkis, užkietėjimas viduriu ar neaiškumas veido. Gaunamas aptiekose. Juozapas Trineris, 616-622 So. Ashland ave. Chicago, Ill.

Naspogavimas veidu.

Daugumas mielijas, kad bauriai užsikrečia liga tur? Taigi kam nesigydinti? su mūsu metodai sekretinai išsirydysis. Plauk slinkiną ir szretim tur? Tai vartokie, Prof. Brundza W. W. derful Hair Grover, kur žédinas vartodamas užsigindina, ir apie puse milijono padėkavoniu ta-daro. Jeigu norite galite atsisaukti per laiską busiščiauta Dykai visi aprasymai nuo ko plaukai slenka ir plinka ir pleiskan atsradimas, mes gydulos ne siužiame panevali ir C. O. D. nebijokite parasite laiską ka nereikė nė cento moketi už visokes rodas [Vaistai ne Dykai]-ga-lite gaute ar dirbu

999 Broadway, netoli Myrtle Ave. Dras Adolph Levy Mgr. mūsų krautė insteigta nuo 1877 Specjalista Rupturos-hernios, ir akiniai, i Apparatu visokin isdyrbėjai dėl visų Hospitali. Per laiskus klausite rodos [Vaistai ne Dykai]-ga-lite

J. M. BRUNDZA, BROOKLYN, NEW YORK

Ant pardavimo puiki avis.

Sveria 75 svarus ir labai graži vilna. Far meriams tikras radi-nys. Jie sveiki ar šiaip kas-nors no-rintie ją nusipirk, tegul atsišaukia šiuo ad̄usu:

Jos. Stravinskas,
121 Hillside ave., Edwardsville, Pa.

Atyda!

Brooklyn lietuvių Nauja lietuviška Apsiaivimų Krautuvė.

(Shoe Store).

41 Grand st.

Brooklyn, N. Y.
(netoli Grand ir Houston).

Užlaikau GERIAUSIOS FIRMIOS

tavorą ir par-dodu KOTEI-SINGIAUSIA.

M. M. Kulavas.

No. 1005. — Gvarantuota per W. F. Severa Co. sulyg įstatymais apie Maistą ir Vaistą, nuo 30 d. Berželio, 1906 m.

AR REIKIA TAU VAISTU KRAUJA ISZVALYT?

Tai klausimas, kuri mūs norėtume Tau ant pavasario užduot. Žinom iš kalno, kad atsakys „taip“. Mūs tokio vaisto rei-kalaujan kiekvienas. Kiekvienam reikia ko-nors tokio, kas jam iščystytų ir sustiprintų kraują. Tam tikslui nėra geresnio daikto, kaip

Severos Kraujo Valytojas

Knygu Kataliogas.

Adomas Mickeyčia (1798-1870). Jo gyvenimas, raštai ir darbai. Parašė A. J. Daubaras. Plymouth, Pa., 1902, p. 40 15c.
Ar socijalistas gali but katalik? So diečiams ir draugams darbininkams. Paraše Žmogus. Plymouth, Pa., 1900, p. 22 10c.

Augs darbininkų judėjimo Lietuvos Ši knygelė aprašo darbininkų judėjimą ir visokius sukilimus. Naudinga perskaityti kiekvienam. Paraše A. Lietuvos ir N. N. Plymouth, Pa., 1900, p. 58 15c.

Apuoko Saplak. Cionai yra rinkinėlių paveikslėlių iš gyvenimo: Laipsniai, Po mirties, Ketasprandis. Paraše juos gabus feljeton rašės Šliburis. Jo paveikslėliai aštriai siekėti visus opaušius gyvenimo apsieškimus. Vietomis reikių vertik, vietomis juoktis Parašytai labai aiškioje kalboje, kad ir mažai monikis lengvai skaito. Brooklyn, N. Y., psl. 15c.

Herbertas Spenceris. Trumpai peržvalga jo filozofijos. Paraše Krapotinas. Vertė Dr. J. Šliupas. Plymouth, Pa., 1904, psl. 39 15c.
Idėja ant mėlyną. Apsaka myšių dienu. Aukaujai broliams lietuviams. Mušė Plymouth, Pa., 1900, psl. 54 10c.

Istorija apie gražią Katriuką ir jos visokius atstikimus. Antra laida. Plymouth, Pa., 1901, psl. 32 10c.
Išgriovimas Kauno Pilis (1325 m.). Dramatas keturiuoju apsieškimuose. Iš Lietuvos dėjų. Paraše Aleksandras Fromas (Guzutis). Antra laida. Plymouth, Pa., 1906, psl. 85 20c.

Pasikalbėjimai apie dangų ir žemę. Labai akyva knygelė, su 15 paveikslėliais. Vertė iš svetimų kalbų. P. A. Plymouth, Pa., psl. 81 25c.

Palemonas ir Girždūta. Apsaka ei-

lėse, iš senovės gyvenimo pagal žmonių pasaką, senovės įtikėjimų ir save fantasijos. Paraše M. D. S. Plymouth, Pa., 1904, psl. 72 20c.

Puota—Nuskintas žiedas. Vaiždeliai iš gyvenimo. Du labai puikus apskaitymai Paraše Bijuas. Plymouth, Pa., 1902, psl. 33 10c.

Pagiežė—Jurgis Durnellis. Dvi labai puikios apsakos iš gyvenimo. Kiekvienam prūmimos pasiskaita. Lenkiškai paraše Brolis. Lietuviškai išguldė Vincas Kudirka. Plymouth, Pa., 1902, psl. 90 25c.

Popieros Gromatoms rašyt. Gaunama visokio skyriaus, su maloniomis daimeis ir visokiais aprašymais tuzinės su kopertais 25c.

Sausio Devinta. Sausio knygutė yra plačiai aprašyta apie Petraspilės darbininkų sukilimą arba „Raudonajį Nedėlių“: kaip išsibėdė minios ejo maldai už nuro caro darbo ar duonos, o jis išsiuntė kariumenę ir tukstančius išsūžudę. Gana lengvas ir grandus pasakojimas. Paraše Maksim Gorky. Vertė F. M. Brooklyn, N. Y., 1908, psl. 40 15c.

Užsistānayk ant to gera! Arba apmisilimai apie keturis daiktus pastukinius, skaitymas graudus ir juokingas. Lenkiškai paraše A. V. Nera. Lietuviškon kalbon versta. Plymouth, Pa., 1886, psl. 18 10c.

Eglė Žalčiu Karalienė. Dramatas penkiuojuose apsieškimuose. Parašytai iš mitologinės senovės lietuvių padavimo. Paraše Aleksandras Fromas (Guzutis). Antra laida. Plymouth, Pa., 1906, psl. 56 15c.

Gynimas Genavaitės. Pamokinanti ir labai sujudinanti apysakė iš senovės laiku. Antra laida. Plymouth, Pa., 1906, psl. 225 50c.

Girtuoklinė Adynos. Antra laida. Brooklyn, N. Y., 1908, psl. 16 10c.

Gudri Nasi. Juokažaisės dvejose veikmėse. Paimta iš tikro atstikimo Lietuvos. Šita knygutė perstato gana juokingo formoje, kaip viena ukininkė našle savo gudrumu gavo gerą jaunikį ir kas iš paskui išėjo. Labai lengva perstatyt teatr mylotojams. Paraše Aleksandras Fromas (Guzutis). Su autorius paveikslu. Brooklyn, N. Y., 1908, psl. 40 15c.

Grundus Verksmai. Arba pasibudinimas prie apmisilimo kančios Viešpaties Jezaus Kristaus 10c.

Kabala. Talpinantis savyje 100 viseikių užminimų ir ant jų reikalaujančius atsakymus. Plymouth, Pa., 1894, 10c.

Kekštu Simas. Graži apysaka iš Lietuvos ukininkų gyvenimo. Paraše M. Naujaitė. Antra laida. Plymouth, Pa., 1906, psl. 26 10c.

Vytauto Prisiela. Apsaka iš tikru atitinkamų penktos ir šeštos dešimties 19-tojo simtmečio. Su autorius paveikslu. Šioje knygutėje aprašo apie baudžiavos laikus Lietuvėje, kaip ponai žmones plake apie Lietuvos ubagų gyvenimą ir jų puotas, apie žydų gydrybes ir tt. Si knygutė didele akyva, vietomis juokinga, o vietomis labai. Paraše Aleksandras Fromas (Guzutis). Plymouth, Pa., 1906, psl. 187 50c.

Valkata. Gražus paveikslėlis, pamta iš kaimo mergaičių gyvenimo. Kaip mergaitė tėvo prakeikta, išėjo į miesus, tateko į suvaditojų nagus, prazdės savo gyvenimą ir pati nusižudę. Pamokinimas tėvams. Iš latviško vertė J. Pleirys. Brooklyn, N. Y., 1908 10c.

Vytauto Prisiela. Paveikslėlis reiškia ta valandą, kada kryžokai išgręžė 16-tą balandžio 1362 mete Kauno pilį. Tolyk, anapus Kauno, versiasi liepsnos ir dumai nuo gaisruojančių drutvietės gruviės. Aplik jis susitelkė tėvunal, výčiai ir vaidiliūčiai. Vytautas gime 1344 m., mirė 1430 m.; paveikslas perstato iki 18 metų jaunieliu; viešpatavuo nuo 1392 iki 1430 m. Iš keturių tukstančių apgyvėjų Kauno pilies išliko gyvi tik 36 vyrai. Vytautas išpildė savo prisieką 15 liepos 1410 m. ant Žalgirės ir Egleklynių laukų, paguldes 40 tukstančių kryžokiu. Didžiuoju iš Mistro. Paveikslas didumas 27x21. Preke 35c.

Knigelė dėl lietuvišku kareiviu Amerikoje. Paraše Lietuvos Kunigaikštis Plymouth, Pa., 1894, psl. 32 10c.

Kunigija ir svetiski valdžia. (Margi piešiniai). Sutaisa ir argarino P. Medekša. Antra laida. Brooklyn, N. Y., 1908, psl. 47 15c.

Kur myši išganymas? (Iš visur surinkta medegos myšių programai). Mano draugams. P. Daujotai. Labai akyvaprasymai. Plymouth, Pa., 1902, psl. 119 25c.

Kalnas. Misterija Byrono paražyta. Trijuose aktuose. Vertė Dr. V. Kudirka. Plymouth, Pa., 1903, psl. 120 25c.

Kaipl Scilijos kalmiečių kovojo už savo tėjas. Labai puiki apysaka. Paraše E. iš M. Plymouth, Pa., 1905, p. 24 10c.

Laima ir planetos. Knigelė tinkantį aušumenei perleidimui smaugas laikosi jos galima spėti savo laime, ar nelaimę, ar myli į mėgėlę, ar ją vaikinas. Antra laida. Plymouth, Pa., 1899, psl. 119 25c.

Lietuviškis dainos iš visur surinktos. Yra tai rankiu iš 400 visokių dainų, kuriuos yra pasikirtystos ant dailių: Tėvyniškių dainos, Pasakėkių dainos, Mito- logiškių ir seniausios dainos. Dainos apie girtybę. Meiliškių dainos, Juokau nos dainos, Kariškių dainos, Dainos iš baudžiavos gadynių, Našlačių dainos, Raudos dainos, Visokios dainos. Plymouth, Pa., 1893, psl. 496 \$2.00. Apdarata \$2.50.

Lietuvos Istorija. Simano Daukanto. Nuo seniausinių gadynių iki Gediminui, Didžiam Lietuvos Kunigaikštžiūni. Kniga I. Plymouth, Pa., 1898, psl. 483 \$1.50. Apdarata \$2.25.

Lietuvos Istorija. Simano Daukanto. Nuo Gedimino D. L. K. iki Liublino unijai, Kniga II. Plymouth, Pa., 1897, psl. 531 \$1.50. Apdarata \$2.25.

Abivid prie kruvai drutu apdaru \$4.00. Lietuvos Tauta. Senovėje į ūdien. Aprašo apie lietuvių praeitį. Kiekvienam lietuviui yra naudingas apie tai žinoti. Paraše J. Šliupas M. D. Tomas I. Plymouth, Pa., 1904, psl. 464 \$1.50. TomasII, psl. 564 \$1.75. Abu tomai \$3.25.

Našlaitė. Apsaka išlėse, labai naujinė ir užimanti knygelė. Paraše M. Plymouth, Pa., 1905, psl. 15 10c.

Paveikslai. Dvi puikios apysakos, gana užimančios pasiskaityt. Paraše Žemaitė. Plymouth, Pa., 1899, psl. 102 15c.

J. J. Pauksztis ir K. Brazys, 120-124 Grand st. 224 E. Main st. Brooklyn, N. Y. Plymouth, Pa.

LIETUVIŠKA KARČIAMÀ
A. ADŽGAUCKO,
palei lietuvišką bažnyčią,
Plymouth, Penn'a.

Skanus alus, puikiausia arielska, visokis vynas, porteris, elius ir kypianti cigara.

Atsilankykite pas seną biznieriu ir visiems pažiastam A. Adžgaucką.

SU DIEVU IR TEISYBE

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių GALVOS skandėjimi, KAULU, PERSALIMO, REUMATIZMO, STRENŲ SOPES, SAUSGELŪ, KAKLO, GALVOS SUKIMO IR DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelbėti, nejiesėk rodos pas kokiui nemokitus žydelius ar kryziokus savo priepluly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo locią vinentauti, reikalaudamas tikrų grynų ir gydancių vaistų — pas ALBERTĄ G. GROBLEWSKI,

Plymouth, Pa.

garsų dirbėja „Lenkiškai ir Lietuviškai gyduolių“, o persitikrinė, kad neišskleisti veltui ir ant apgausyti savo sunkiai uždirbtu cento.

Turime gyduoles nuo visokių li- dų, kokių tiktais randasi ant svieto teip del senų žmonių, kaip del kūgių, vyrų ir moterų.

„Lenkiškai—Lietuviškai“ vaitai iau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tave!

Ypatingai SLAPTAIS ligas gy- dome ir ilgioje slapojoje užlai'kome, kaip kunigas išpažinti

Delto jeigu troški tikros gydytojai pagelbos, aprašyk savo ne- gerovę, aiskiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laiškui, o niekuomet to nesigailėsi.

Adrisuok:

Albertas G. Groblewskis
Cor. Elm and Main Sts.
Plymouth, Pa.

DIDŽIAUSIA IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA**AGENTURA**

PARDUODA ŠIFKORTES ir SIUNČIA PINIGUS.

Ofis

120-124 Grand Street,
BROOKLYN, N. Y.

Ofis

224 E. Main Street.
PLYMOUTH, PA.**PINIGU SIUNTIMAS.**

Siunčia pinigus i visas svieto dalis, saugiai, greitai ir pagal tos dienos kursą. Norinti siu- ti pinigus i kraju savo gimineis arba pažiūstamienis — siušk juos per musų offisą, o greičiausiai ir saugiausiai nueis, ir ne vien vietiniai, bet ir iš kitų kraštu per čia pinigus siunčia, todėl kad per čia siunčiami pinigai greičiausiai nueina.

ŠIFKORTES.

Cia galima gaut šifkortes ant visų geriausių linijų ir greičiausią laivą i kur tik nori išvažinoti ar atvažinti. Šifkorčių prekės cia tokios pat kaip ir pačių kompanijų ofisuose. Cia ir tikietus ant geležinkelio galima gauti iš New Yorko į pietines ir yakarines valstijas.

Gyvenanti kitose miestuose teip-pat cia gali viską gauti per susirašymą, kaip tai: šifkortes ir pinigų pasiuntimą.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVÉ KNYGU.

Cia galima gauti visokias lietuviškas knygas, kokios tik yra išėjė iš po spaudos, kaip svietiškas teip-pat ir maldų knygas.

Rašydami su bent kokias reikalais visada adresuokite šiteip:

J. J. Pauksztis ir K. Brazys,

224 E. Main Street,
Plymouth, Pa.

120-124 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.**"VIENYBES LIETUVNIKU,, AGENTAI.**

W. Sarpalius. Alden, Pa.
Baltimore, Md.

J. Luis, 521 W. Baltimore st.
P. Glaveckas 635 W. Lombard st.

Brooklyn, N. Y.
E. Fromas, 73 Grand St.
T. Jarmala, 217 Berry St.

Cambridgeport, Mass.
S. Grätz, 541 Main St.
P. Barukevičius, 719 Main st.

Chicago, Ill.
Jos. Valmeris, 168 W. 18-th st.
P. M. Kaitis, 221 Wabash Ave

M. M. Juška, 1289 W 22 st.
Elisabeth, N. J.
Dom. Bozczus, 211 1-st St.

E. St. Louis, Ill.
K. J. Baranauskas 452 Collingsville ave

Easton, Pa.
Feliksas Raulynaitis, Box 196

Montello, Mass.
B. P. Miškinis, Box 124.

Newark, N. J.

